

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202873
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7821202873.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcov: 1/ G.M. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C., Ž. XXX, 2/ J. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom D. C., Ž. XXX, obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou Mgr. Ivica Štiglitz, so sídlom v Rožňave, Šafárikova 14, IČO: 42 324 017, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 04.11.2021 sp.zn. 1Csp/12/2021

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rožňava zo dňa 04.11.2021 č. k. 1Csp/12/2021-21 a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) uznesením zo dňa 04.11.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobcu 1/, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal zamestnávateľovi U.S.Steel Košice, s.r.o., Vstupný areál U.S.Steel, Košice, vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu 1/ v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2008, a to do právoplatného skončenia vo veci samej a náhrady trov konania.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žalobu vo veci samej žalobcovia odôvodnili tým, že dňa 21.05.2008 uzavreli s pôvodným veriteľom (Poštová banka a.s.) zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcom sumu 8.298,47 € za účelom renovácie a rekonštrukcie bytu. Úver sa žalobcovia zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 121,98 € v počte 120 splátok, so začiatkom splácania dňa 15.06.2008 a s posledným dňom 15.05.2018. Podľa zmluvy im veriteľ neoznámil, akú konečnú sumu majú zaplatiť. Podľa výpočtu na stránke www.fininfo.sk po zadaní príslušných údajov, výsledná suma, ktorú mali v zmysle zmluvy uhradiť, predstavuje 14.637,60 €. Listom zo dňa 01.04.2011 oznámil pôvodný veriteľ, že pohľadávku zo zmluvy postupuje na postupníka a nového veriteľa BOSSNUT INVESTMENT LIMITED so sídlom na Cypre, s tým, že výška pohľadávky ku dňu postúpenia je 10.040,26 €. Listom zo dňa 01.04.2011 oznámil uvedený veriteľ postúpenie pohľadávky na PRO CIVITAS s.r.o. (10.040,26 €) a následne na subjekt BENCONT COLLECTION, a.s.. Žalobcovia poukázali na to, že žalovaný zaslal zamestnávateľovi žalobcu 1/ dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej došlo v období od 11/2012 do 09/2021 k zrážkam zo mzdy žalobcu 1/ v prospech predmetnej zmluvy vo výške 121,98 € mesačne, a teda spolu bola uhradená suma 12.719,19 € v prospech žalovaného. Uvedená výška vyplýva z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu 1/ zo dňa 04.10.2021. Žalovaný bol príjemcom vykonaných zrážok od 11/2012, avšak zmluvu o postúpení pohľadávok ako veriteľ uzavrel až 15.12.2014. Žalobcovia tak zastávajú názor, že postúpenie pohľadávky na žalovaného bolo neplatné. Žalobcovia si uplatňujú voči žalovanému bezdôvodné obohatenie vo výške 4.391,28 €

s príslušenstvom (121,98 € x 36; t. j. 3 roky od 10/2018 do 10/2021) z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, a to náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i/, j/, k/, a z týchto dôvodov poskytnutý úver s poukazom na § 4 ods. 3 cit. zákona je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň navrhli, aby súd vyslovil, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá ako súčasť zmluvy o úvere v bode 4.9 je neplatná. Dohoda o zrážkach zo mzdy nemôže zabezpečovať pohľadávky, ktoré vzniknú až v budúcnosti, a preto jej zakomponovanie do zmluvy nespôsobuje zamýšľané účinky. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou úverovej (formulárovej) zmluvy bez toho, aby túto zmluvnú podmienku individuálne dojednal, žalobcovia nemohli ovplyvniť jej obsah, ani túto dohodu vylúčiť. Na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy bolo žalobcovi 1/ upreté základné ľudské právo vlastníť majetok a zamestnávateľom je zrážaná suma už vo výške 12.719,19 € od roku 2012 až do dňa podania žaloby zo mzdy v prospech žalovaného, ktorý na uvedené platby nemá žiadny zákonný nárok. Bez takého výroku súdu by žalobca 1/ nemal ako zásah do jeho majetku a do práva na výplatu mzdy zastaviť. Neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok.

4. Citujúc ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 327, § 328 ods. 1 súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Súd konštatoval, že prostredníctvom listinných dôkazov predložených zo strany žalobcov boli dostatočne osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to zmluva o úvere zo dňa 21.05.2008 uzavretá medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného, v ktorej v čl. 4 bod 9 je obsiahnutá dohoda o zrážkach zo mzdy a potvrdenie zamestnávateľa o realizovaných zrážkach zo mzdy zo dňa 04.10.2021. Nie je sporné, že právny predchodca žalovaného predložil dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu 1/, na základe ktorej boli realizované zrážky zo mzdy vo výške 12.719,19 € za obdobie od 11/2012 do 9/2021.

6. Súd sa však zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného vo vzťahu k zneniu návrhu neodkladného opatrenia. Konštatoval, že vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva a vecnú legitímáciu má teda tá zo strán, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia). Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Práve ustanovenie § 325 ods. 1 CSP nepredpokladá len úpravu pomerov strán, ako ich definuje § 60 CSP, ale podstatne extenzívnejšie normuje úpravu pomerov bez ďalšieho. Pokiaľ § 325 ods. 2 CSP predpokladá uloženie povinnosti alebo obmedzenia strane, ide vždy o stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou bude v prevažnej väčšine prípadov žalovaný vo veci samej, respektíve aj osoba, proti ktorej má v budúcnosti žaloba smerovať. Nemožno však vylúčiť ani nariadenie neodkladného opatrenia voči tretej osobe tak, ako to za pôvodnej právnej úpravy predpokladal § 76 ods. 2 O.s.p.. To platí aj pre neodkladné opatrenia po začatí konania, v rámci ktorého je už uzavretý okruh strán a prípadným neodkladným opatrením má byť uložená povinnosť alebo obmedzenie niekomu inému. Uloženie povinnosti alebo obmedzenia tretej osobe má vždy povahu súčinnosti, ktorá je nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej. Ak súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktoré ukladá povinnosť alebo obmedzenie tretej osobe, je túto osobu nevyhnutné považovať za stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V tu prejednávanom spore neodkladným opatrením sa žalobca 1/ voči svojmu zamestnávateľovi domáha uloženia zákazu vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu 1/ v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Žalobca 1/ svojho zamestnávateľa pre účely nariadenia neodkladného opatrenia vôbec neoznačil ako žalovaného, a preto súd takémuto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel. Súd podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/20/2017 zo dňa 02.05.2017, z ktorého vyplýva, že vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného 2/ odvolací súd udáva, že tento je zamestnávateľom žalobcu. Ide o subjekt, ktorý je v prípade predloženia dohody o zrážkach zo mzdy a pochybnosť žalovaného 1/ povinný vykonávať zo mzdy zrážky, a preto je pre účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčená danosť pasívnej legitímácie žalovaného 2/.

7. Súd zároveň konštatoval, že v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia absentuje náležité opísanie skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a tiež skutočností, ktoré hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd preto dospel k záveru, že žalobcovia nedostatočne osvedčili rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy

pomerov, hodnoverne neosvedčili dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z uvedeného dôvodu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. Ohľadne nároku na náhradu trov konania s poukazom na § 262 ods. 1 CSP konštatoval, že o ňom rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca 1/ v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a nariadil neodkladné opatrenie, prípadne vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie.

10. Žalobca 1/ (ďalej len žalobca) odvolaním namietal, že súd sa dostatočne nezaoberal inštitútom neodkladného opatrenia nariadeného inej osobe ako strane sporu v predmetnej veci, čím si nevytvoril dostatočný právny základ na rozhodnutie. Poukázal na to, že prvým predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je skutočnosť, že strana podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Návrh strany na vydanie neodkladného opatrenia je pre súd určujúci, nakoľko súd rozhoduje o nariadení neodkladného opatrenia spravidla len na základe tvrdení, dôkazov a skutočností predkladaných súdu iba tou stranou, ktorá navrhuje jeho vydanie, a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu strán a bez toho, aby vykonal plnohodnotné dokazovanie a v značne skrátenej lehote. Žalobca zastáva názor, že opísal skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a to v žalobe vo veci samej. Poukázal na to, že osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Hodnoverné osvedčenie nároku musí viesť k záveru, že viera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochrana prostredníctvom neodkladného opatrenia. Čo sa týka potreby bezodkladnej úpravy pomerov, jej potreba spočíva v tom, že nenariadením neodkladného opatrenia zo strany súdu by vznikol priestor pre konanie, ktoré by vytvorilo nezvratný stav, prípadne pre také konanie, ktoré by viedlo k neodstrániteľným následkom. Žalobca ako už uviedol, nemá iný právny prostriedok na zastavenie vykonávania zrážok zo mzdy a nemôže tak urobiť svojvoľne ani jeho zamestnávateľ. K ďalším predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia patrí: - neodkladným opatrením možno objektívne dosiahnuť ochrana, ktorej sa strana domáha (princíp efektívnosti), - právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), - navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nezvratný stav. Žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie nesprávne a nedostatočne posúdil potrebu a nutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodov, že bez nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúcom v uloženom zákaze zrážať zrážky mzdy zamestnávateľovi, sa žalobca 1/ nemôže účinne brániť inak, pretože neexistuje iný právny prostriedok, ktorým by výkon zrážok zo mzdy zastavil, a ak bude žalobcovi naďalej vykonávaná mesačná zrážka zo mzdy do rúk žalovaného počas konania vo veci samej, žalobca nebude schopný ustáliť žalovanú sumu, ktorú žiada podľa žaloby od žalovaného vyplatiť a ktorá závisí od prijatej mesačnej zrážky zo mzdy a táto sa bude meniť dovtedy, kým zrážky nebudú zastavené.

11. K otázke nariadenia neodkladného opatrenia inej osobe ako strane sporu žalobca poukázal na komentár k CSP, C.H.Beck 2016 strana 1094, v zmysle ktorého, ak ust. § 325 ods. 2 CSP predpokladá uloženie povinnosti alebo obmedzenia strane, ide o stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kde okrem žalovaného nemožno vylúčiť ani tretiu osobu tak, ako to pôvodne predpokladal § 76 ods. 2 OSP. Aj na stránke Ministerstva spravodlivosti SR je zriadená adresa, na ktorú je možné zasielať otázky k výkladu jednotlivých ustanovení a medzi zverejnenými časťami otázkami a odpoveďami sa nachádza aj odpoveď na otázku, či je možné nariadiť neodkladné opatrenie aj inej osobe ako sporovej strane. Ministerstvo uvádza, že podľa príslušných ustanovení CSP je možné neodkladné opatrenie nariadiť aj voči inej osobe, nielen voči sporovej strane. Tento názor zastáva aj žalobca. Logické opodstatnenie v uložení povinnosti zamestnávateľovi, ktorý je inou osobou ako strana sporu, žalobca 1/ nachádza v tom, že uložením neodkladného opatrenia sa dosiahne ustálenie sumy, ktorú žalovaný prijal prostredníctvom zrážok zo mzdy a ktorú môže žalobca žiadať vo veci samej od žalovaného. Zamestnávateľ neutrpí žiadnu ujmu ani škodu tým, že mu súd rozhodnutím dočasne zakáže zrážať zo mzdy žalobcu. Nariadením neodkladného opatrenia nedochádza k priamemu zásahu do práv zamestnávateľa. Žalovaný neutrpí žiadnu škodu vzhľadom na to, že ak súd mal možnosť zistiť z podanej žaloby a z dôkazov, či je žaloba opodstatnená a nárok žalobcov oprávnený,

je odôvodnený predpoklad, že žalovaný bude zaviazaný k povinnosti vrátiť doteraz získané finančné prostriedky žalobcovi. Zamestnávateľ nebude mať žiadne náklady a procesné povinnosti, ak nebude stranou sporu v postavení žalovaného. Zamestnávateľ nemá žiaden právny, ani ekonomický záujem na výsledku sporu vo veci samej. Nevyplývajú mu žiadne povinnosti, ani práva z daného sporu, a ak by bol zamestnávateľ žalovanou stranou sporu, mohol by niesť povinnosť úhrady trov konania, aj keď za tento stav nijako nezodpovedá. Zároveň by bol ako strana sporu povinný splniť aj povinnosti mu vyplývajúce z CSP počas konania.

12. Aj keď CSP neobsahuje priame a výslovné ustanovenie, ktoré umožňuje ukladať povinnosti neodkladným opatrením aj iným osobám, ako stranám sporu, je potrebné túto možnosť vyvodiť prostredníctvom analógie a vychádzať pritom aj zo základných princípov CSP, a to čl. 4. Žalobca poukázal na to, že ochrana ohrozených alebo porušených práv, musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Keďže žalobca v danom prípade nemá k dispozícii iný prostriedok právnej ochrany pred zásahom do svojho majetku, jeho účinnej ochrane je potrebné nariadiť priamo zamestnávateľovi žalobcu, aby sa zdržal vykonávania zrážok zo mzdy. Týmto nedochádza k zásahu priamo do práv zamestnávateľa žalobcu, ale k zamedzeniu výkonu jeho povinnosti vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka v zmysle § 551 ods. 2 OZ.

13. Odvolanie žalobcu žalovanému doručované nebolo.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

15. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

17. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k záveru, že neodkladné opatrenie nemožno nariadiť voči zamestnávateľovi, ak nie je označený ako žalovaný. Tým došlo k naplneniu dôvodov pre zrušenie uznesenia v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP.

18. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že sa nemožno domáhať nariadenia neodkladného opatrenia voči zamestnávateľovi dlžníka, ak nie je stranou sporu.

19. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

20. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

21. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V oboch prípadoch však zákon ukladá súdu možnosť uložiť strane niektoré z opatrení demonštratívne vymedzených v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Súd však môže nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu, ako vypočítava CSP.

22. Vychádzajúc z ust. § 325 ods. 2 CSP sa javí, že neodkladné opatrenie je možné uložiť iba strane sporu a nie inej osobe, ktorá stranou sporu nie je. Pokiaľ ust. § 325 ods. 2 CSP predpokladá uloženie povinnosti alebo obmedzenia strane, ide vždy o stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

23. Občiansky súdny poriadok v ust. § 76 ods. 2 umožňoval predbežným opatrením nariadiť povinnosť aj niekomu inému ako účastníkovi, ak to bolo možné od neho spravodlivo žiadať. CSP však takéto ustanovenie neobsahuje, avšak nemožno vylúčiť nariadenie neodkladného opatrenia voči tretej osobe, tak ako to pôvodne predpokladal § 76 ods. 2 O.s.p.. Túto možnosť možno vyvodiť prostredníctvom analógie a vychádzať pritom zo základných princípov CSP. Ak niet výslovného ustanovenia tohto zákona, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov (čl. 4 ods. 2 základných princípov CSP).

24. Uloženie povinnosti alebo obmedzenia tretej osobe má vždy povahu súčinnosti, ktorá je nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej. Procesná pozícia tretej osoby iba ako súčinného subjektu je zdôraznená aj v súvislosti s procesnou obranou žalovaného. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie, ktoré ukladá povinnosť alebo obmedzenie tretej osobe, je túto osobu nevyhnutné považovať za stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, s čím sú spojené aj jej príslušné procesné práva. Ich nevyužitím však tretia osoba nepoškodzuje žalovaného, ktorý plnohodnotne disponuje rovnakými procesnými oprávneniami.

25. V prejednávanom spore žalobca navrhol nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd zakázal zamestnávateľovi žalobcu vykonávať zrážky zo mzdy v prospech žalovaného.

26. Na základe takto vymedzeného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že žalobca označil zamestnávateľa za stranu sporu o nariadenie neodkladného opatrenia.

27. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou žalobcu, že žalobca v danom prípade nemá k dispozícii iný prostriedok právnej ochrany pred zásahom do svojho majetku a k jeho účinnej ochrane je potrebné nariadiť priamo zamestnávateľovi žalobcu, aby sa zdržal vykonávania zrážok zo mzdy. Takýto prostriedok právnej ochrany podľa názoru odvolacieho súdu preto musí byť žalobcovi umožnený, keďže ochrana ohrozených alebo porušených práv musí byť spravodlivá a účinná, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

28. Na základe vyššie uvedeného preto súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku možnosti nariadiť neodkladné opatrenie voči tretej osobe, v dôsledku čoho náležite neskúmal, do akej miery je návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný.

29. Zároveň je uznesenie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pokiaľ ide o jeho záver, že žalobcovia nedostatočne osvedčili rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a hodnoverne neosvedčili dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (bod 15 odôvodnenia).

30. Tento záver súdu je iba všeobecne formulovaný, bez uvedenia osvedčených skutočností rozhodných pre (ne)nariadenie neodkladného opatrenia.

31. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t. j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3. preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej (splnenie tejto podmienky sa vyžaduje iba u neodkladných opatrení nariadených počas konania - poznámka odvolacieho súdu).

32. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré by boli potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej

strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný.

33. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak žalobcovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne ak hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu. Tęto neodkladnej potrebe zodpovedá aj úprava náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vymedzená v § 326 CSP, predovšetkým opísanie rozhodujúcich skutočností v rámci vecnej argumentácie, ktoré odôvodňujú túto potrebu a tieto skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť.

34. Splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd skúma predovšetkým z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom navrhovateľ je povinný uviesť rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán a opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

35. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števek, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex s.r.o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

36. Zákonná požiadavka hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku oproti potrebe (len) osvedčenia ostatných právne významných skutočností vychádza tiež z predpokladu, že dôvodnosť nároku vo veci samej je navrhovateľ spôsobilý osvedčiť jednoduchšie a hodnovernejšie ako potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo ohrozenie exekúcie. Z toho je možné vyvodiť, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nárok vo veci samej javí ako nedôvodný. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku predpokladá jasné, určité a zrozumiteľné skutkové tvrdenia navrhovateľa, predloženie dostupných listinných dôkazov a elementárnu právu argumentáciu, z ktorých možno vyvodiť záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok je dôvodný a trvá. Hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia (Civilný sporový poriadok, Komentár, Doc. JUDr. Marek Števek, PhD. a kolektív, C.H.Beck, 2016, strana 1108).

37. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, povinnosťou súdu je posudzovať splnenie podmienky osvedčenia hodnovernosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana z toho hľadiska, aká je miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe vo veci samej, ktorá bola podaná spolu s navrhovaným nariadením neodkladného opatrenia, a to z toho hľadiska, či miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe v danom štádiu konania je vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia.

38. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pri skúmaní dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, sa súd obmedzil iba na konštatovanie, že žalobca neosvedčil dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia.

39. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci preto bude, vychádzajúc z listinných dôkazov predložených žalobcom, skúmať, či žalobca osvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana prostredníctvom neodkladného opatrenia. Musí skúmať aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

40. Pre záver súdu, či žalobca osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, však nestačí iba abstraktná pravdepodobnosť vyhovenia žalobe a pre záver o pravdepodobnosti úspešnosti žaloby je potrebné zaoberať sa konkrétnymi žalobcom tvrdenými dôvodmi neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej v rámci zmluvy o úvere a bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, či tieto sú spôsobilé privodiť úspech žalobcu v konaní.

41. Dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (určenie zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov) bude potrebné posúdiť vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere - pôžička na bývanie zo dňa 21.05.2008 vo vzťahu k právnej úprave účinnej ku dňu uzavretia zmluvy o úvere. V rámci osvedčenia rozhodujúcich skutočností bude úlohou súdu predbežne posúdiť aj dôvodnosť nároku ohľadne uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, rovnako prihliadajúc na právnu úpravu účinnú v čase uzavretia tohto zabezpečovacieho inštitútu.

42. Ďalej úlohou súdu bude skúmať, vychádzajúc z listinných dôkazov predložených žalobcom, či žalobca osvedčil skutočnosť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a teda, že bez neodkladnej úpravy pomerov mu bude hroziť vznik škody alebo inak dochádza k porušovaniu jeho práv a oprávnených záujmov.

43. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude preto posudzovať splnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia každú jednotlivu a následne aj vo vzájomných súvislostiach a osobitne sa teda zaoberať aj tým, či žalobca osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

44. Na základe vyššie uvedeného boli naplnené v odvolaní uplatnené odvolacie dôvody. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP.

45. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude za predpokladu, že žalobca bude trvať na podanom návrhu, opätovne preskúmať dôvodnosť podaného návrhu z hľadiska splnenia zákonných podmienok a rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

46. O trovách tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie končiť, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

47. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).